

2.3.2023

JulkICT-osasto
Mielo

Yhteenveto elämäntapahtumalähtöistä digitalisaatiota koskevista ehdotuksista

Johdanto

Valtioneuvoston selonteossa Suomen digitaalisesta kompassista (VNS 10/2022 vp) tavoitellaan ihmiskeskeisen hallinnon ja palvelutuotannon kehittämistä julkisessa hallinnossa. Julkisen hallinnon ihmiskeskeisessä lähestymistavassa kansalaisten ja yhteisöjen palvelutarpeet sidotaan elämän erilaisiin tilanteisiin ja tapahtumiin. Luonnollisten henkilöiden asiointissa näistä tapahtumista käytetään termiä elämäntapahtumat ja oikeushenkilöiden kohdalla liiketoimintatapahtumat.

Yksi Suomen digitaalisen kompassin tavoitteista on määritellä ja digitalisoida noin 40 elämäntapahtumapalvelukokonaisuutta vuoteen 2030 mennessä. Valtiovarainministeriö pyysi eri organisaatioita ehdottamaan elämäntapahtumia ja liiketoimintatapahtumia, joiden digitalisaation ja automatisaation edistämisen organisaatiot näkevät tarpeelliseksi ja toteuttamiskelpoiseksi tulevina vuosina. Organisaatioiden ehdotuskierros toteutettiin aikavälillä 18.11.2022–31.1.2023.

Tämä muistio käsittelee valtiovarainministeriöön saapuneita ehdotuksia, esittelee niiden edistämisen arviointikriteerit sekä kuvaa elämäntapahtumalähtöisen digitalisaation valmistelutyön seuraavia työvaiheita.

Saapuneiden ehdotusten arviointi

Valtiovarainministeriö järjesti 18.11.2022-31.1.2023 osallistavan ehdotuskierroksen, jonka aikana ministeriö pyysi organisaatioita jättämään ehdotuksia elämäntapahtumista ja liiketoimintatapahtumista, jotka olisi tarpeellista digitalisoida ja soveltuvilta osin automatisoida.

Saapuneet ehdotukset arvioitiin digitalisaation, datatalouden ja julkisen hallinnon kehittämisen ministerityöryhmän sihteeristössä (Digitoimisto). Ehdotusten alkuvaiheen arviointi toteutettiin analysoimalla ehdotusten toteutuskelpoisuutta ja taloudellisia vaikutuksia.

Ehdotusten toteutuskelpoisuuden arviointikriteerit olivat:

- Esityksen valmiusaste valmistelutyön hyödynnettävyyden näkökulmasta

- Esityksen toteuttamiskelpoisuuden aste ml. sitoutuneiden organisaatioiden näkökulmasta
- Tavoitellun muutoksen ja kehittämisen tavoitteiden kuvauksen yleinen taso
- Palvelukokonaisuuden ja siihen liittyvien tietovirtojen tunnistaminen
- Säädosmuutostarpeiden kartoitus ja tunnistaminen
- Digikompassin tavoitteiden toteutuminen

Ehdotusten taloudellisten vaikutusten arviointikriteerit olivat:

- Esityksen taloudelliset vaikutukset on kuvattu ja tunnistettu
- Esityksen laadulliset vaikutukset on kuvattu ja tunnistettu
- Esityksen hyödyt on kohdennettu toimijakohtaisesti
- Esityksen hyödyt ovat mitattavissa
- Kehittämisen kustannuksen on tunnistettu ja kuvattu
- Hyötyjen toteutumisen aikataulu on arvioitu

Ehdotuksista arvioitiin ne käyttötapaukset, joiden tunnistettiin toteuttavan toimeksiannon mukaista näkökulmaa elämäntapahtumiin tai liiketoimintatapahtumiin liittyvien palvelukokonaisuuksien digitalisoinnista ja automatisoinnista. Ehdotuksista esimerkiksi yksittäisen selvitysten toteuttaminen jätettiin tässä vaiheessa arvioinnin ulkopuolelle. Kaikki jätetyt ehdotukset on kirjattu osaksi elämäntapahtumalähtöisen palvelukokonaisuuden jatkovalmistelun potentiaalisia tulevia käyttötapauksia.

Valmistelun alkuvaiheessa tarkasteltaviksi valittuja ehdotuksia arvioitiin karkean tason luokittelulla valmiusasteen ja toteuttamiskelpoisuuden mukaisesti. Luokittelun tarkoituksena on kohdentaa rajallisia resursseja tarkoituksenmukaisesti.

Ensimmäiseen kategoriaan eli projektointivaiheeseen valittiin ehdotukset, joissa kokonaisuus on arvioitu toimeenpantavissa olevaksi. Ehdotuksia tarkennetaan kustannus-hyötyanalyysissä ja projektoidaan kohti toimeenpanoesitystä. Toiseen kategoriaan eli selvitys- ja tarkennusvaiheeseen valittiin ehdotukset, joissa kokonaisuuden arvioitiin edellyttävän tarkennuksia ja lisäselvitystä esimerkiksi säädosmuutostarpeiden näkökulmasta. Kolmannen kategorian ehdotukset jäävät työhön, jossa ehdotukset odottavat priorisointia selvitys- ja tarkennusvaiheeseen.

Saapuneiden ehdotusten sisältö

Ehdotuskierros käynnistyi 18.11.2022 järjestetyllä infotilaisuudella, jossa valtiovarainministeriö esitteli hankkeen lähtökohtia ja tavoitteita, ehdotuskierroksen sisältöä ja saapuvien ehdotusten arviointikriteerejä.

Valtiovarainministeriö pyysi esittelemään ehdotuksissa kuvaukset elämäntapahtumasta tai liiketoimintatapahtumasta, tavoitellusta muutoksesta, ehdotuksen vaikutuksesta Suomen digitaalisen kompassin tavoitteiden toteutumiseen, tapahtumaan liittyvistä hyötytavoitteista sekä kehittämisen arvioiduista kustannuksista.

Valtiovarainministeriö vastaanotti määräaikaan mennessä yhteensä 51 ehdotusta 37 eri toimijalta. Ehdotuksia lähettäneet toimijat edustivat niin julkisen, yksityisen kuin kolmannen sektorin organisaatioita. Ehdotukset käsittelivät seuraavia elämäntapahtumia, liiketoimintatapahtumia ja kehittämisen osa-alueita:

- Aikuiskoulutusetuuden hakeminen
- Aikuisväestön hyvinvoinnin ylläpitäminen
- Aineettomiin oikeuksiin liittyvä asiointi
- Asiointi tuomioistuinten ja siihen liitännäisten viranomaistahojen kanssa
- Asiointi varhaiskasvatukseen, esiopetuksen ja perusopetuksen nivelvaiheissa
- Asiointi yritys- ja yhteisötietojärjestelmässä
- Asumisen muutostilanteet
- Asunnon ostaminen ja myyminen sekä asuntorahoituksen hankkiminen
- Edunvalvonnan palvelut
- Elintarvikeyrityksen perustaminen
- Erilaiset liiketoimintatapahtumien asiointit, kuten ilmoituksen tekeminen tai luvan hakeminen
- Erityisperheiden asiointi sosiaali-, terveys- ja sivistysalan palveluissa
- Huoltajan siirtyminen vanhempainvapaalta työelämään tai opintoihin
- Hygieniapassin suorittaminen
- Ikääntymiseen liittyvät muutostilanteet
- Jatkuva ammatillinen oppiminen
- Kutsunnat
- Lapsen odotus ja syntymä
- Lapsen varhaiskasvatuksen aloitus
- Lapsiperheen hyvinvoinnin muutostilanteet
- Loukkaantuminen tapaturmaisesti ja liikennevahingossa
- Läheisen kuolema
- Muutto paikkakunnalta toiselle
- Muutto Suomeen
- Nuoren hyvinvoinnin muutostilanteet
- Opiskelijan valmistuminen
- Osakehuoneistojen omistuksen massarekisteröinti
- Suomen kansalaisuuden saaminen
- Sähköisen maksukuitin hyödyntäminen
- Tuotantolaitoksen perustaminen ja muuttaminen
- Työkyvyn ylläpitäminen
- Työllistyminen ja oman osaamisen kehittäminen
- Työn hakeminen ja työttömäksi jääminen
- Työperäinen maahanmuutto
- Vakava sairastuminen sekä erillistapauksena syöpään sairastuminen
- Valtuuttaminen Suomi.fi -palvelussa ja viranomaisasioinnissa
- Valvonta- ja lupaviranomaisten yhteistoiminta ja koordinointi

- Vanhustenhoiva
- Vankilaan joutuminen ja vankilasta vapautuminen
- Viranomaisten, maanomistajien ja metsätoimijoiden välinen asiointi
- Ylivelkaantumisen ehkäisy
- Yrityksen digitaalinen perustaminen
- Yrityksen digitalous, reaaliaikatalous ja taloushallinnon digitalisaatio
- Yrityksen kansainvälistyminen
- Yritystoiminnan aloittaminen maaseutualueella

Kuten listauksesta on nähtävissä, saapuneet ehdotukset käsittivät suuren määrän erilaisia elämäntapahtumia ja liiketoimintatapahtumia, ja ne sijoituivat laajasti eri julkisen hallinnon ja liiketoiminnan sektoreille. Saapuneet ehdotukset ovat kuvattuna tiivistetysti yhteenvedon lopussa taulukossa 1.

Ohjelman esiselvitysvaihe

Ohjelman esiselvitysvaiheessa tarkasteltaviksi ehdotuksiksi valittiin neljä elämän- ja liiketoimintatapahtumaa. Nämä neljä tapahtumaa ovat:

- läheisen kuolema
- Suomeen muuttaminen
- kutsunnat varusmiespalvelukseen
- vankilaan joutuminen ja/tai vankilasta vapautuminen

Lisäksi esiselvitysvaiheen tarkasteluun valikoitui neljä laajempaa ehdotettua kokonaisuutta, jotka mahdollistavat useamman elämäntapahtuman tai liiketoimintatapahtuman digitalisoinnin. Nämä kokonaisuudet ovat:

- Luvat ja valvonta -palvelu
- Yrityksen digitalous -ekosysteemi
- kansallinen työkyvyn digialusta työnantajille
- hyvinvoinnin monialainen kansallinen palvelukonsepti

Esiselvityksen projektointivaiheeseen edenneet edellä mainitut elämäntapahtumat ja mahdollistajakokonaisuudet saivat ehdotusten arvioinnissa korkeimmat pisteytykset. Arviointi suoritettiin pisteyttämällä ehdotusten toteutumiskelpoisuutta ja taloudellisia kustannus-hyötyvaikutuksia erillisinä osa-alueina, joiden pisteytyksestä laskettiin keskiarvo.

Ohjelmakokonaisuuden esiselvitysvaihe käynnistyy maaliskuussa 2023 ja pitää sisällään kuusi työpakettia. Esiselvitysvaiheessa projektointivaiheeseen edenneitä ehdotuksia kehitetään ja niiden potentiaalia tarkastellaan seuraavissa työpaketeissa:

- Säädosmuutostarpeiden kartoitus
- Kustannus-hyötyanalyysien tarkentaminen
- Digitaalisen infrastruktuurin ja tukipalveluiden selvitys
- Toimintatapojen ja -mallien uudistamisen selvitys

- Tarvittava palvelumuotoilutuki ja -projektointi
- Vertaileva kansainvälinen referenssiselvitys

Esiselvityksen pohjalta laaditaan ehdotus ohjelmakokonaisuuden käynnistämiseksi, jonka käsittelyn pohjalta tarkennetaan ohjelmasuunnitelma syksyllä 2023.

Lainsäädännön kehittäminen

Elämän- ja liiketoimintatapahtumaehdotusten edistämiseksi ja tavoitteiden saavuttamiseksi on tehtävä säädösmuutoksia. Tätä varten tulee tapauskohtaisesti selvittää nykylainsäädännön tila, jotta voidaan tunnistaa mahdolliset muutostarpeet. Julkista hallintoa koskeva [digilainsäädännön tilannekuva](#) antaa lähtökohdat tapauskohtaiselle tarkastelulle tämän hetken yleislainsäädännön osalta. Lisäksi Digitalisaation edistämisen ohjelmassa tehty säädöstarkastelu muutosehdotuksineen antaa pohjaa yleisille muutostarpeille, joista erityisesti tiedon hyödyntäminen ja ennakoiva viranomaistoiminta ovat nousseet ehdotuksissakin esille. Julkaisu koskien digilainsäädännön tilannetta laajemmin ja toimenpide-ehdotuksia sen parantamiseksi löytyy [täältä](#). Ehdotusten tarkastelussa hyödynnetään tehtyä selvitystä ja tarkennetaan tapauskohtaista säädöskuvausta.

Valittuja tapahtumia tarkastelemalla pyritään tunnistamaan kuhunkin tapahtumaan vaikuttavat ja eri toimijoita ohjaavat säädökset. Tarkastelun tavoitteena on tunnistaa nykytilan mahdollisuudet ja esteet, jotka vaikuttavat tavoiteltuun lopputulokseen. Säädösselvityksen yhteydessä pyritään kartoittamaan myös nykyhetken tulkinnat kunkin tapahtuman osalta. Selvitysten perusteella koostetaan aiemmin mainittua tilannekuvaa sekä julkaisua täydentävä yhteenveto siitä, mikä yleislainsäädäntö kuhunkin tapahtumaan vaikuttaa ja tähän liittyvät mahdolliset haasteet. Lisäksi saadaan laadittua lista tapahtumiin liittyvästä erityislainsäädännöstä mahdollisine muutostarpeineen ja tulkintakysymyksineen, eri toimijoiden toimivaltaa koskevasta sääntelystä ja muutostarpeista, sekä mahdollisista uusista säädöstarpeista esimerkiksi uuden asiointipalvelun kehittämiseksi.

Lisätietoja

Lisätietoja valmistelusta antavat erityisasiantuntija Niko Ruostetsaari (niko.ruostetsaari@gov.fi, puh. +358 295 530 309), koordinaattori Johannes Mielo (johannes.mielo@gov.fi, +358 295 530 346) ja erityisasiantuntija Tiina Lokka-Lepistö (tiina.lokka-lepisto@gov.fi, +358 295 530 040).

Taulukko 1. Kuvaukset saapuneista ehdotuksista

Elämäntapahtuma	Ehdotus
-----------------	---------

Aikuiskoulutusetuuden hakeminen	Tavoitteena uudistaa Työllisyysrahaston sähköinen asiointipalvelu yhden luukun periaatteella, personoida asiointipalvelua sekä tarjota asiakkaan nähtävälle kaikki häntä koskeva tieto. Lisäksi tavoitteina lisätä prosessiautomaatiota, kehittää integraatiota eri toimijoiden välillä sekä kehittää asiakasviestintää. Yleisinä tavoitteina asiakaskokemuksen, toiminnan tehokkuuden ja henkilöstökokemuksen kehittäminen.
Aikuisväestön hyvinvoinnin ylläpitäminen	Tavoitteena tukea aikuisväestön hyvinvointia digitaalisilla ratkaisuilla. Sosiaali- ja terveydenhuollon hallinnonalan uudistusten, strategisten linjausten ja ohjelmien tavoitteena on siirtää palvelujen ja toiminnan painopistettä sairauksien hoidosta ja ongelmien korjaamisesta hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen sekä ennaltaehkäisevään toimintaan. Tarkoituksena lisätä kuntien ja järjestöjen tuottaman hyvinvointi- ja terveyspalvelutoiminnan löydettävyyttä ja poikkihallinnollista sekä sektorirajat ylittävää asiakas- ja palveluohjausta.
Aineettomiin oikeuksiin liittyvä asiointi	Tavoitteena kerryttää rekisteritietoa sekä luoda rajapintoja aineetonta omaisuutta koskevista oikeuksista. Nykytilan haasteena on tekijänoikeusjärjestelmän kohdistuminen yksityiselle sektorille, jossa sitä hallinnoidaan yksinoikeuteen perustuen. Tämän seurauksena tieto on pirstaloitunut eri lähteisiin, joissa tieto ei ole yhteensopivaa tai luotettavaa. Ehdotus edistää aineettomien oikeuksien taloudellista hyödyntämistä, selkeyttää ja parantaa käyttöilupien saamista ja täytäntöönpanoa sekä kehittää viranomaisten välistä yhteistyötä.
Asiointi tuomioistuimien ja siihen liitännäisten viranomaistahojen kanssa	Tavoitteena tuomioistuimien ja siihen liitännäisten viranomaistahojen digitaalisen asiointiportaalin kehittäminen kokonaisvaltaisesti ja lainkäyttöasioiden digitaalisen asiointiportaalin perustaminen. Asianosaisten mahdollisuuksia seurata reaaliaikaisesti vireillä olevia asioita ja hoitaa niiden käsittelyyn liittyviä toimenpiteitä tulisi kehittää käyttäjälähtöisesti osana AIPA- ja HAIPA-hankkeita sekä mahdollisia muita vastaavia kehityshankkeita, joilla kehitetään digitaalisia asiointimahdollisuuksia tuomioistumissa ja muissa lainkäyttöasioita hoitavissa viranomaistahoissa.
Asiointi varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen nivelvaiheissa	Tavoitteena tunnistaa lapsen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen ydintiedot sekä tiedot, joiden tulisi liikkua lapsen mukana kasvatuksesta tai opetuksesta vastaavan tahon vaihtuessa. Tämän hetken haasteita ovat, että tiedot eivät liiku kuntien välillä, tiedot eivät ole yhteensopivassa muodossa eikä tarvittavia tietoja ole myöskään systemaattisesti tunnistettu. OKM on edistämässä lainsäädännöllisiä tietomäärityksiä. Tavoitteena varmistaa, että niiden hyödyntäminen ymmärretään ja jatkoehdynnetään. Mahdollistetaan esimerkiksi perheen muuttaessa tiedon siirtyminen uuden kunnan järjestelmiin ja mahdollisesti proaktiivinen palveluiden tarjoaminen perheen tarpeisiin.
Asiointi yritys- ja yhteisötietojärjestelmässä	Tavoitteena laajentaa asiointimahdollisuuksia YTJ-palvelussa. Tällä hetkellä esimerkiksi osakeyhtiön perustamisilmoituksen tekeminen kaikilta osin digitaalisesti on mahdollista vain tietyin edellytyksin. Perustamisilmoituksen tekijällä tulee olla suomalainen henkilötunnus ja lisäksi käytössään sähköinen tunnistusväline. Digitaalisen asiointipalvelun kehittäminen mahdollistaisi sähköisen YTJ-palvelun käytön aiempaa laajemmalle käyttäjäryhmälle sekä vähentäisi viranomaisten hallinnollista työmäärää.
Asunnon ostaminen ja myyminen, asuntorahituksen hankkiminen	Tavoitteena asuntokaupan sujuvuuden, rahoitusprosessien ja riskienhallinnan kehittäminen datavarastolompakon ja digitaalisen tiedon liikkuvuuden avulla. Datavarastolompakko tai faktalompakko on palvelu, jossa lompakon omistaja voi lähettää ja vastaanottaa digitaalisesti allekirjoitettuja tietoja itsestään, esimerkiksi erilaisia todistuksia, kuitteja, sopimuksia tai valtuutuksia.

Edunvalvonnan palvelut	Tavoitteena edunvalvojan sähköisen asiointin kehittäminen päämiehensä puolesta osana Kansalaisten oikeusturvan parantaminen digitalisaation avulla -hanketta. Tekniset valmiudet tähän ovat jo olemassa, mutta esteenä on tarvittavan lainsäädännön puuttuminen. Esitys helpottaisi edunvalvojien työtä, tehostaisi palvelua kohtuullisemmilla asiankäsittelyajoilla sekä tukisi yksityishenkilöiden lisäksi muita asiakkaita ja yhteistyökumppaneita.
Elintarvikeyrityksen perustaminen	Tavoitteena yksinkertaistaa elintarvikeyrityksen perustamista digitaalisten palvelujen avulla. Sähköisessä Ilppa.fi-asiointipalvelussa voi tällä hetkellä ilmoittaa vain osan elintarvikealan toiminnoista. Palvelu tulee laajentaa koskemaan kaikkea elintarvikealan yrityksen toimintaa ja erilaisia ilmoitustarpeita. Asiointipalvelu ei myöskään ole kaksisuuntainen. Nykytilanne aiheuttaa tarvetta asioida paperilla sekä sähköisen asiointinkin osalta erillisiä yhteydenottoja käsittelyn aikana.
Erilaiset liiketoimintataphtumien asiointit	Tavoitteena keskittää liiketoiminnan harjoittajan tarvitsemat palvelut ja siirtyä virastokohtaisesta toiminnasta asiakaslähtöiseen toimintaan ja palveluiden tuottamiseen. Kehittäminen tarjoaa myös pohjaa muille kuin toistaiseksi fokuksessa oleville luvat, ilmoitukset ja valvonta -palveluille sekä yhdistelmäkokonaisuuksille. Luvat ja valvonta -palveluun tuodaan toiminnanharjoittajan saataville kussakin liiketoimintataphtumassa tarvittavat palvelut ja mahdollistetaan asiakkaan tarpeesta lähtevien palveluiden kehittäminen ja toteuttaminen sekä kevennetään asiakkaan arkea purkamalla päällekkäisiä prosesseja.
Erilaiset liiketoimintataphtumien asiointit	Ehdotuksessa kehoitetaan jatkamaan työ- ja elinkeinoministeriön Luvat ja Valvonta -hankkeen edistämistä. Hankkeen tavoitteena on uudistaa lupa- ja valvontatoiminnan toimintamallit digitalisaatiota hyödyntämällä ja tarjota ympäristö, jossa erilaisten liiketoimintataphtumien asiointit tarjotaan asiakkaille yhden luukun periaatteella, samalla mahdollistaen viranomaisten yhteistoiminnan asiakkaan tukemiseksi.
Erityisperheen asiointi sosiaali-, terveys- ja sivistysalan palveluissa	Tavoitteena kehittää erityislasten perheiden asiointia erilaisissa sosiaali-, terveys- ja sivistysalan palveluissa. Erityisperheet tarvitsevat näitä palveluita laajasti ja pitkäaikaisesti. Nykytilassa perheet eivät saa kattavasti ja oikea-aikaisesti tietoa heille tarjottavista tai heille sopivista pirstaleisista ja heikosti saavutettavista palveluista. Ehdotuksen tavoitteena on tunnistaa erityisperheet ja mitata tai seurata heidän palveluiden käyttöönsä, jolloin palvelujärjestelmä voi arvioida palveluiden vaikuttavuutta sekä kehittää palveluita paremmin hyvinvointia parantaviksi sekä kustannustehokkaammiksi.
Huoltajan siirtyminen vanhempainvapaalta työelämään tai opintoihin ja lapsen tai lasten varhaiskasvatuksen alottaminen	Tavoitteena helpottaa huoltajan siirtymää työelämään ja lapsen tai lasten siirtymää varhaiskasvatukseen. Elämäntapahtumalla on keskeinen merkitys työvoiman saatavuuden parantamisessa sekä lapsiperheiden tarpeiden huomioinnissa mahdollisimman ennakoivasti. Elämäntapahtumaan liittyy myös vieraskielisten lasten saattaminen mahdollisimman varhain varhaiskasvatukseen, mikä parantaa heidän mahdollisuuksiaan menestyä opinnoissaan perusopetuksessa sekä myöhemmillä koulutusasteilla. Keskeisenä tavoitteena elämäntapahtuman sujuvassa toteuttamisessa on tulotietojen saaminen saumattomasti ja automaattisesti viranomaisilla käytössään jo olevista rekistereistä kunnan varhaiskasvatukseen liittyvään päätöksentekoon.

Hygieniapassin suorittaminen	Tavoitteena hygieniapassijärjestelmään kuuluvan tietojärjestelmän kehittäminen sekä teknisesti nykyaikaiseksi että sähköiseksi palvelukanavaksi. Tulevaisuudessa hygieniapassin haltijan olisi mahdollista tarkastella omia tietojaan järjestelmästä sekä mahdollisesti tilata uusi hygieniapassi itsenäisesti ja suorittaa hygieniapassitestaajan järjestämä hygieniapassitesti sähköisesti.
Jatkuva ammatillinen oppiminen	Tavoitteena tukea aikuisväestön jatkuvaa oppimista. Olemassa olevat jatkuvan oppimisen digitaaliset palvelut ovat pirstaleisia, yhteen toimimattomia ja riittämättömiä jatkuvan oppimisen tavoitteiden saavuttamiseksi. Tavoitteena rakentaa poikkihallinnollisesti uudenlaisia, ekosysteemimäisiä yhteistyömalleja sekä edistämään tietojen laajempaa ja kokonaisvaltaisempaa hyödyntämistä. Kehitetään uusia palveluita ja luodaan joustavia palvelupolkuja yksilöiden tarpeiden mukaisesti jatkuvan oppimisen tukemiseksi.
Kutsunnat	Tavoitteena kehittää kutsuntojen elämäntapahtumaa viranomaisten välille kehitettävillä rajapintaratkaisulla sekä kutsunanalaisille tarjottavilla digitaalisilla palveluilla. Näillä mahdollistetaan tiedon reaaliaikaisuus, taataan tiedon eheys, parannetaan tietosuojaa ja tiedonhallintaa sekä mahdollistetaan automaation kehittäminen rakenteellista tietoa hyödyntäen. Tiedon reaaliaikainen vaihtaminen hyödyttää sekä kutsunanalaisista että Puolustusvoimia. Parempi tiedon vaihtaminen mahdollistaa myös joistain nykyisistä asiointitarpeista luopumisen tai niiden vähentämisen sekä ennakoivien asiointipalvelujen kehittämisen.
Lapsen odotus ja syntymä	Ehdotuksessa esitetään digitaalista palvelukokonaisuutta jo ennen syntymää lapsen odotusvaiheessa, syntymävaiheessa ja syntymän jälkeen. Digitaalisen toimituksen tavoitteena auttaa ns. helpompaa arkea eläviä perheitä ja tehostaa eri toimijoiden resursointia, jolloin toimijoiden asiantuntijuutta riittäisi nykyistä paremmin haastavampaa arkea eläville perheille. Tavoitteena voisi olla myös automaattinen päätöksenteko saatujen tietoihin avulla.
Loukkaantuminen tapaturmaisesti ja liikennevahingossa	Tavoitteena kehittää tiedonvälitystä tapaturmaisissa ja liikennevahingoissa tapahtuneissa loukkaantumisissa. Lakisääteisien vakuutusten piirissä tapahtunut loukkaantuminen aiheuttaa tapahtumaketjun, jossa on useita linkittyneitä toimijoita ja eritasoista tietoa välitetään toimijoiden välillä runsaasti. Tapahtumaketjuun kuuluu mm. julkinen ja yksityinen sairaanhoito, lakisääteisen vakuutuksen toimenpiteet, työnantaja, apteekkilaskutus sekä mahdollinen kuntoutus ja työkyvyttömyys. Tavoitteena on automatisoida koko tiedonvälitysketju niin, että hoitolaitoksilta poistetaan tarve selvittää vakuutusyhtiö ja muuttaa tiedonvälitys kaksisuuntaiseksi, jolloin maksusitoumukset ja uudet hoivamerkinnot välittyvät automaattisesti.
Läheisen kuolema	Tavoitteena kuolinpesän asioinnin helpottaminen ja asiointitarpeen vähentäminen digitalisoimalla ja automatisoimalla prosesseja. Uudistus sujuvoittaa myös viranomaisten ja yritysten prosesseja sekä mahdollistaa uudet oikeusturva lisäävät ja kustannuksia säästävät palveluinnovaatiot. Tarkoitus on edistää kuolintiedon sähköistä ilmoittamista, kuolinpesän sähköistä asiointia, perustaa kuolinpesän osakasrekisteri ja testamenttirekisteri sekä mahdollistaa sähköinen perukirja.

Läheisen kuolema	Tavoitteena virallisten asiakirjojen, kuten testamentin digitaalinen tallennusmahdollisuus, mikä helpottaa läheisensä menettäneiden omaisten elämää. Muutokset kohdentuvat digi- ja väestötietoviraston sekä verohallinnon lisäksi esimerkiksi asianajajille, jotka avustavat asiakkaitaan esimerkiksi perunkirjoitusten, pesänselvitysten ja pesänjakojen osalta, minkä vuoksi tulee huomioida myös oikeudellisen avustajan mahdollisuus toimia asiakkaan puolesta. Tavoitteina hallinnollisen taakan keventyminen sekä palveluiden ja palvelukokemuksen parantuminen.
Läheisen kuolema	Ehdotuksessa esitetään ratkaisua siihen, kuinka läheisen kuolemaan liittyvää byrokratiaa ja asiakkaiden hallinnollista taakkaa voisi vähentää. Nykyisestä toimintamallista tulisi siirtyä digitalisoituun kokonaisuuteen, jossa olisi käytössä mm. sähköinen kuolinpesän osakasrekisteri, sähköiset perhe- ja jäämistöoikeudelliset asiakirjat, sähköinen sukuselvitys ja tiedot voisivat siirtyä suoraan eri toimijoiden järjestelmistä tietoa tarvitsevalle organisaatiolle.
Muutto paikkakunnalta toiselle	Tavoitteena selvittää, mitä tietoja tulisi siirtyä henkilöstä, kun hän muuttaa paikkakunnalta toiselle. Ensimmäisessä vaiheessa kuvattaisiin muuttavan henkilön ns. perustiedot, jotka halutaan siirtyvän muuton yhteydessä. Kun perustiedot on tunnistettu, kuvattaisiin sen jälkeen käyttötapauskohtaiset lisätiedot. Esimerkiksi, jos muuttajalla on perhettä tai hän on opiskelija, mitä tietoja tulisi hänestä tuolloin myös liikkua. Tämän hetken haasteita ovat, että tiedot eivät liiku kuntien välillä, tiedot eivät ole yhteensopivassa muodossa eikä tarvittavia tietoja ole myöskään systemaattisesti tunnistettu.
Muutto Suomeen	Tavoitteena nopeuttaa ja helpottaa ulkomaalaisten osajien ja yrittäjien sekä heidän perheidensä tuloa Suomeen kokoamalla digitaalisia palveluita aiempaa tehokkaammin yhteen. Ratkaisuksi esitetään maahantulon digitaalista yhteispalvelua, jonka on tarkoitus tukea aluksi erityisesti osajien maahantuloprosesseissa. Tarkoitus on saada eri viranomaistoimijat ja julkiset palvelut toimimaan yhdessä nykyisten siilomaisten toimintatapojen sijaan siten, että maahanmuuttaja voi asioida digitaalisissa järjestelmissä saumattomasti. Tämä edellyttää laajaa yhteentoimivuutta järjestelmien välillä sekä datan luvitettua liikuttamista tietoteknisten järjestelmien välillä.
Muutto Suomeen EU:n ulkopuolelta ja Suomesta EU:n ulkopuolelle	Tavoitteena koota yhden luukun ja tunnistautumisen alle kaikki muuttajan tarvitsemat palvelut sekä digitalisoida lomakkeet ja hakemukset. Nykytilassa jokainen muuttajan tarvitsema ohjeistus ja palvelut ovat kunkin viranomaisen sivustoilla erillisinä. Asiointipalveluun tunnistautuneen henkilön ilmoittamat tiedot välittyisivät prosessissa mukana olevien toimijoiden (esim. muuttoyritys, Verohallinto, Traficom, vakuutusyhtiöt ja Tulli) kesken. Koottu asiointipalvelu sujuvoittaisi EU:n ulkopuolelta Suomeen muuttavien henkilöiden prosessia yhden luukun periaatteella.
Nuoren hyvinvointipalveluissa asiointi	Tavoitetilassa sekä ihmisten tarvelähtöistä ohjausta että koko ekosysteemin johtamista tehdään kokonaisvaltaisesti ja tietolähtöisesti, jotta oikea asiakas voidaan ohjata oikeaan palveluun oikeaan aikaan. Organisaatorajat ylittävässä palvelussa voidaan purkaa tarpeeton asiointi tai mitoitaa asiakaspalvelu tarvetta vastaavaksi. Kehittämisen tavoite on saada oikeat nuoret oikeaan aikaan oikeiden palveluiden käyttäjiksi sekä kehittää koko ekosysteemiä resurssiviisaasti. Parannetaan nuorten hyvinvointia sekä tehostetaan koko julkisen sektorin resurssien vaikuttavuutta.

Nuoriin, työllisyyteen, lapsiperheisiin, yrityksiin, asumiseen ja ikääntyviin liittyvät elämäntapahtumat	Saapuneessa laajassa lausunnossa käsiteltiin useisiin elämäntapahtumiin liittyviä haasteita ja niihin liittyviä valmistuneita, käynnissä olevia tai valmisteltavia kehitysprojekteja. Lausunnon kuusi pääteemaa - nuoret, työllisyys, lapsiperheet, yritykset, asuminen, ikääntyvät - liittyivät läheisesti myös useisiin muihin saapuneisiin ehdotuksiin.
Opiskelijan valmistuminen	Tavoitteena tukea opinnoistaan valmistuvaa toisen asteen tai korkeakouluopiskelijaa erilaisin viranomais- ja kolmannen sektorin palveluilla. Nykytilassa tukvien palveluiden tarjoamisen haasteita ovat tiedon löydettävyys ja siirtyminen eri toimijoiden välillä sekä näiden toimijoiden välinen yhteistyö. Digitalisoitavan palvelukokonaisuuden tavoitteena on tukea nuorta työpaikan tai jatko-opintopaikan löytämisessä ja työelämään siirtymisessä sekä ehkäistä syrjäytymistä.
Osakehuoneistojen omistuksen massarekisteröinti	Tavoitteena pankkien hallussa joko panttina tai muutoin säilytyksessä olevien asunto-osakehuoneistojen osakekirjojen massakonversio sähköisiksi omistajamerkinnoiksi huoneistotietojärjestelmään (HTJ). Kattava ja luotettava digitaalinen rekisteri mahdollistaisi laajemman sähköisten palvelujen käytön asuntokaupassa, asuntokaupan luototuksessa, rahoitusalan vakuudenhallinnassa ja taloyhtiöiden hallinnoinnissa.
Suomen kansalaisuuden saaminen	Tavoitteena yhdistää Suomen kansalaisuuden saamisen ja passin hakemisen prosessi toisiinsa. Henkilö saa Suomen kansalaisuuden tehtyään Maahanmuuttovirastolle kansalaisuushakemuksen tai -ilmoituksen. Kansalaisuuden saatuaan henkilö luultavasti hakee Suomen passia poliisilta, joka voitaisiin yhdistää prosessiin, vähentäen asiakkaan asiointitarvetta eri viranomaisten kanssa, sekä lisäten tiedonvaihtoa Maahanmuuttoviraston ja poliisin välillä.
Syöpään sairastuminen	Tavoitteena tuottaa oikea-aikaista tukea syöpään sairastuneille ja heidän läheisilleen koskien mm. palveluita, tukia, apua ja etuuksia sekä tarjota sairastuneille mahdollisuus tuottaa itsestään terveystietoa eri toimijoiden käyttöön yhtenäisin keinoin nykytilan hahmottamiseksi. Lisäksi tavoitteena on tiedon jakaminen viranomaisten välillä.
Sähköisen maksukuitin hyödyntäminen	Tavoitteena edistää sähköisten kuittien käyttöä datavarastolompakoissa ja saavuttaa sillä taloudellisia etuja. Datavarastolompakko tai faktalompakko on palvelu, jossa lompakon omistaja voi lähettää ja vastaanottaa digitaalisesti allekirjoitettuja tietoja itsestään, esimerkiksi erilaisia todistuksia, kuitteja, sopimuksia tai valtuutuksia.
Tuotantolaitoksen perustaminen ja muuttaminen	Tavoitteena kehittää tuotantolaitoksen perustamista tai muuttamista liiketoimintatapahtumana niin, että laajan palveluekosysteemin eri viranomaispalvelut tuotannon suunnittelussa, käynnistämisessä, toteuttamisessa ja aikanaan myös toiminnan lopettamisessa jäsentyvät toiminnanharjoittajalle hänen tarpeisiin vastaavana ja eheänä palvelupolkuna. Palvelupolun varrella hyödynnetään aktiivisesti olemassa olevaa tietoa ja palveluita mm. vihreän siirtymän tukemiseksi, ja varmistetaan että toiminnanharjoittaja voi toteuttaa tarvittavan asioinnin sähköisesti turhia tietoja syöttämättä.
Työkyvyn ylläpitäminen	Tavoitteena tukea työkyvyn ylläpitämistä ja heikenneen työkyvyn parantamista. Työntekijän työkyvyn heiketessä työnantajalla tulisi olla tiedossa mitä keinoja tilanteen parantamiseksi on olemassa. Työn kehittämiseen ja työkyvyn ylläpitämiseen ja vahvistamiseen liittyvää tietoa, palveluita ja työkaluja ei ole kootusti tarjolla työnantajille. Ehdotus luoda digitaalusta työkyvyn hallintaan työpaikoilla. Lopputuloksena tarjolla on tietoa, jotta työnantajien ja työpaikkojen ymmärrys

	ja osaaminen työkyvyn ylläpitämiseen ja vahvistamiseen liittyvistä keinoista kasvaa.
Työllistyminen ja oman osaamisen kehittäminen	Tavoitteena työmarkkinoiden kohtaanto-ongelman ratkominen työllistymiseen ja osaamisen kehittämiseen liittyvällä kehittämistoiminnalla pohjautuen eri viranomaisten rekisteritietojen hyödyntämiseen. Ehdotuksessa tuotettaisiin kokeiluita ja pilotteja, joissa työnhakija voi antaa työnantajille ja työllistymistä edistäville palveluille suostumuksia hakea tunnistetuista rekistereistä tietoja työllistymistarkoitusta ja osaamisen kehittämistä varten. Tavoitteena on rakentaa kyvykkyyksiä, joilla mahdollistetaan tietojen liikkuminen erilaisten rekistereiden, työllistymistä edistävien sekä osaamisen kehittämistä edistävien palveluiden välillä työnhakijan omalla suostumuksella.
Työperäinen maahanmuutto	Tavoitteena työperäisen maahanmuuton hallinnollisen taakan vähentäminen ja työskentelyn aloittamisen nopeuttaminen. Suomeen saapuva henkilö (tai mahdollisesti hänen työnantajansa tai työnantajan konsultti) voisi laittaa asiansa vireille sähköisesti jo ennen Suomeen saapumistaan ja ilmoittaa tarvittavat tiedot ohjatusti ja kerralla kaikkien tahojen tietotarpeisiin. Tulisi mahdollistaa eri palveluntarjoajien yhteinen opastava asiointipalvelu, asioiden sähköinen vireillepano sekä asiointitili ja asian etenemisen seuranta asiakkaalle itselleen ja muille asianosaisille.
Ulkomaalaisen työntekijän maahanmuutto	Tavoitteena maahanmuuton palvelujen ja prosessien kokonaisvaltaisen, elämäntapahtuma- ja asiakaslähtöinen kehittäminen. Asiakkaan palvelupolku tulisi toteuttaa siten, että tarve asioida fyysisesti suomalaisten viranomaisten ja muiden palveluntarjoajien kanssa minimoitaisiin. DVV:n osalta Väestötietojärjestelmän lisäksi kehitettäisiin mm. sähköisen asioinnin yhteisiä tukipalveluita (Suomi.fi) sekä yhteentoimivuuden palveluita.
Vakava sairastuminen	Tavoitteena hajautuneen terveydenhuollon palvelujen koostaminen kokonaisuudeksi ja tuottaa selkeämpää palvelunohjausta ja informaatiota tuesta ja palveluista henkilölle, joka on sairastunut vakavaan sairauteen, joka vaikuttaa pitkäaikaisesti henkilön toimintakykyyn. Ehdotuksen tavoitteena on vähentää häiriökysyntää ja ennaltaehkäistä tilanteen hankaloitumista.
Valtuuttaminen Suomi.fi -palvelussa ja viranomaisasioinnissa	Tavoitteena kehittää Suomi.fi -palvelua siten, että se mahdollistaa aiempaa kattavamman sähköisten valtuutusten myöntämisen esimerkiksi asiakkaidensa asioiden hoitamiseen keskittyneille tahoille kuten asianajotoimistoille ja asianajajille. Tällä hetkellä Suomi.fi -palvelussa on jo mahdollista antaa erilaisia sähköisiä valtuutuksia yksityishenkilöille ja yhteisöille. Asianajajat voivat perinteisessä maailmassa edustaa asiakkaitaan ilman valtakirjaa ja hoitaa asiakkaidensa asioita pelkällä asemavaltuutuksella. Tavoitteena toteuttaa vastaava toiminnallisuus myös sähköisessä ympäristössä.
Valvonta- ja lupaviranomaisten yhteistoiminta ja koordinointi	Tavoitteena toteuttaa yhteisesti käytännön toimia digi- ja data-aloitteista koituvien velvoitteiden toimeenpanemiseksi ja viranomaisten yhteistoiminnan kehittämiseksi. Viranomaisten työn puitteiden, viranomaistoiminnan ja valvonnan organisoinnin ja yhteistyön ja tiedon saannin toivotaan toimivan jatkossa mahdollisimman yhtenäisesti. Palveluiden tulisi olla suunniteltu ja toteutettu mahdollisimman vähän asiakasta kuormittavasti ja ihmislähtöisesti.
Vanhustenhoiva	Ehdotuksen tavoitteita ovat vanhusten hoivapalveluiden laadunvalvonnan ja kommunikaation parantaminen. Sofigate Oy kehittänyt alustaratkaisun hoivapalveluiden laadunvalvonnan ja kommunikaation kehittämiseksi. Ehdotuksena käyttää tätä alustaratkaisua edellä esitettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Vankilaan joutuminen ja vankilasta vapautuminen	Tavoitteena tehostaa ja kehittää vankilaan joutuvaan tai vankilasta vapautuvaan henkilön palveluprosesseja. Vankeusrangaistus laukaisee useita palvelutarpeita niin Rikosseuraamuslaitoksen kuin muiden julkisten palvelujen, kuten sosiaali- ja terveyspalvelujen osalta. Vankilasta vapautuminen on riskialtis siirtymävaihe, jossa julkisten palvelujen tarve on erityisen suuri ja palvelutarjoajien olisi pystyttävä ottamaan nopeasti koppia vapautuvasta vangista. Nykytilaan verrattuna tavoitteena saada tehostettua palveluohjausta ja asiakkaiden arviointia sekä Rikosseuraamuslaitoksen sisäisissä palveluissa että sen ulkopuolisissa palveluissa.
Viranomaisten, maanomistajien ja metsätöimijöiden välinen asiointi	Tavoitteena tarjota yhden luokun viranomaispalvelu asiakkaille metsään liittyvissä toimenpiteissä. Asiakasystävällisen palvelun lisäksi samalla kertyvää digitaalista valvontadataa voitaisiin hankkia yhdessä sekä jakaa viranomaisten välillä kunkin vastuulla olevan lain valvontaan. Nykytilassa kukin prosessiin liittyvä viranomaistoimija hoitaa asiakkuutensa omissa prosesseissaan ja tieto liikkuu viranomaisten välillä sähköposteilla ja pdf-karttoina. Kehittämällä pyrittäisiin tehostamaan metsälakien toimeenpanoa poikkihallinnollisella kehittämisellä ja tiedon yhteiskäytöllä.
Ylivelkaantumisen ehkäisy	Tavoitteena toteuttaa ylivelkaantuneisuuden ekosysteemyö, joka kokoaisi yhteen ylivelkaantumisen parissa toimivat tahot. Ekosysteemi hakee yhdessä uusia ratkaisuja ja innovaatioita ylivelkaantuneen henkilön tilanteen parantamiseen sekä ongelman ennaltaehkäisyyn. Ekosysteemyö hyödyntää digitalisaatiota, digitaalisia palveluita, tietovarantoja ja tietojärjestelmiä ylivelkaantumisen ehkäisyssä.
Ylivelkaantumisen ehkäisy	Tavoitteena edistää talousosaamista ja ylivelkaantumisen torjuntaa, mikä vaatii usean eri hallinnonalan omaa ja keskinäistä yhteistyötä yli sektorirajojen. Tavoitteena tehostaa viranomaisyhteistyötä käyttämällä vuorovaikutteisia toimintamalleja ja menetelmiä talous- ja velkaneuvonnan, ulosoton, sosiaali- ja terveys-toimen sekä järjestöjen kesken. Oikeudellisia neuvontapalveluita ja viestintää tulee kehittää, jotta kansalaiset voivat saada oikea-aikaista oikeudellista tietoa.
Yrityksen digitaalinen perustaminen	Ehdotuksen tavoitteena mahdollistaa yrityksen perustaminen ja toiminta digitaalisesti, mihin liittyy keskeisesti digitaalisten tunnistamisratkaisujen kehittäminen. Yrityksen perustaminen digitaalisesti mahdollistaa digitaalisen ja kansainvälisen toiminnan alusta lähtien, joka parantaa liiketoimintamahdollisuuksia merkittävästi sekä säästää julkisen ja yksityisen sektorin kustannuksia.
Yrityksen digitalous, reaaliaikatalous ja taloushallinnon digitalisaatio	Tavoitteena luoda kokonaisuus, jossa talouden transaktiot perustuvat digitaalisen rakenteisen tiedon sujuvaan, automatisoituun käsittelyyn. Yrityksen digitaloudessa on tunnistettu kolme keskeistä osatekijää: digitaalinen identiteetti, digitaaliset tositteet ja digitaalisen talousdatan siirto. Tavoitteena, että rakenteiset tiedot siirtyvät automaattisesti toimijoiden välillä joko lainsäädännön perusteella tai yrityksen suostumuksen perusteella. Samoja tietoja ei tarvitsisi ilmoittaa eri muodoissa eri viranomaisille, vaan tiedot liikkuvat yhden kerran periaatteen mukaisesti. Taloushallinnon prosesseja ei ole tällä hetkellä mahdollista automatisoida liiketoimintatositteiden epäyhteneväisen muodon vuoksi.
Yrityksen kansainvälistyminen	Tavoitteena kehittää yrityksen kansainvälistymisen prosesseja. Suomalaisten yritysten kansainvälistymiseen liittyy monenlaisia haasteita ja useita kansallisia ja kansainvälisiä toimijoita. Yritysten eri elämäntapahtumiin kuten kansainvälistymiseen tai yritysjärjestelyihin liittyen on tunnistettu tarve nykytilaan nähden pis-temäisempään asiamiesvaltuutukseen. Tavoitetilassa yritykset voisivat valtuuttaa toimijoita paremmin eri asioiden hoitamiseen. Yritys saisi tarvitsemansa

	tuen kansainvälistymisen tapahtumaansa mahdollisimman ennakkollisesti ja useamman toimijan toimijaverkoston tarjoamana.
Yrityksen kansainvälistyminen	Kansainvälistyvän yrityksen liiketoimintatapahtumassa tavoitteena on toimia ennakkoivasti tunnistamalla data-analytiikan ja tekoälyn perusteella yrityksiä, joilla on potentiaali kansainvälistymiseen ja tarjota näille yrityksille digitaalisesti kohdennettuja, kulloiseenkin liiketoimintatapahtumaan osuvia palveluja. Tavoitteina muuttaa yrityspalvelujen toimintaprosesseja yritysten todellista tilannekuvaa vastaavaksi ja kehittää datasta palveluja yrityksille sekä siten edistää ja nopeuttaa liiketoiminnan kasvua.
Yritystoiminnan aloittaminen maaseutualueella	Kehittämällä tavoitellaan yritystoiminnan aloittamisen helpottumista, yrittäjän tukemista oikeiden ratkaisujen aikaansaamiseksi sekä maaseudun palvelutason ja elämänlaadun parantamista. Digitalisoitujen julkisen hallinnon palveluiden tarjoaminen suunnitellusti ja paikkariippumattomasti tukee yritystoiminnan aloittamista sekä yritystoiminnan kannattavuutta. Viranomaisten välillä selkeytetään tiedon rakenteita ja hallintaa, eri luokittelusta pyritään kohti yhtenäisiä ja yhteisiä luokitteluita sekä varmistetaan linjakas tietosuojan toteutus tietojärjestelmissä.